

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 92.

Anden Sæssion.

31te Møde.

Mandagen den 18de November.

(Forts.)

Grundtvig (forts.): Naar man vil sige, ja, men det er en anden Sag med de Hænder, som bruges i en anden Retning, thi de kunne ikke alene gjøre Gavn, men de gjøre ogsaa Gavn, og vi maae tilstaae, at, trods alle de Misbrug, som vi meget maae beklage, saa ere de dog aldeles nødvendige til at arbejde for Livets Ophold, saa svarer jeg: men er da ikke Bogvæsenet nødvendigt til Livets Ophold? Det er jo vistnok, at der er et Dyreliv, og at der er et levende Mennekeliv, som andre Haandteringer tjene langt mere aabenbart til at opholde, men saa er der ogsaa et høiere Mennekeliv, i hvis Tjeneste netop Mennekehænder træde ved de boglige Haandteringer, og nu tør jeg vel spørge: skal virkelig dette høiere Mennekelivs baade Ophold og Velgaaende være os mindre værd end Opholdet af Dyrelivet og det lavere Mennekeliv, og, indtil man vil vedkjende sig dette, mener jeg, at man ogsaa maa tilstaae, at Boghaandteringen ikke bør underkastes flere Banffeligheder eller Hindringer end andre gavnlige Haandteringer, hvorom man maa sige, at selv det Slette faaer at løbe med, for at det Gode ikke skal udeblive. Dette var den ene Ting, jeg vilde tage mig den Frihed at anbefale til Thingets Opmærksomhed, og den anden Ting er, om det ærede Thing ogsaa har betænkt, om det ogsaa vil have Rigsdagstidenden underkastet denne Lov og dens første Paragraph, eller ikke. Vilde De nemlig have Rigsdagstidenden — som jo ikke er undtagen — undtagen fra denne Lov, saa maa der jo gjøres Noget i den Henseende, da jeg, om end Justitsministeren ikke vilde tiltale Noget for hvad der staaer i Rigsdagstidenden,

ikke feer rettere, end at det baade var urigtigt, om man vilde gjøre en saadan Forskjel, naar der er en almindelig Lov om Alt, hvad der er offentliggjort ved Trykken, og deels er det aabenbart, at det ikke kunde forhindre de Private fra at anlægge Sag for de Uttringer i Rigsdagstidenden, hvorved de fandt, at der var Noget, som sigtede til at nedfætte deres personlige borgerlige Agtelse, eller dog at vække ringere Tanker om dem o.s.v., og hvad da? hvem skulde jeg da nu sige det var, som skulde bære Ansvar, thi der er jo ingen Forfatter, der er ingen anden Forfatter, saavidt jeg veed, end Rigsdagen, og, skulde da Bianco Luno eller hvilken som helst Bogtrykker, som maatte have ladet den trykke i sit Trykkeri, indestaae for Alt, hvad der staaer i Rigsdagstidenden? Dette er en Betænkelse, som visselig ikke er greben af Luften (Jo!); idetmindste er det ikke længe siden, at der var en stor Proces i England netop i den Anledning, en Proces, hvorved der jo blev fældet Domme imod Parlamentet og mod dets Privilegium af de øverste Dommere, da jo flere Retsbetjente bleve satte i Fængsel paa Parlamentets Ordre; kort sagt, da der udbrød en saadan Tummel netop derved, at en Boghandler, som var bleven meget ilde omtalt for sin Haandtering i Parlamentet, uden videre stævnedes Parlamentets Bogtrykker som Injuriant, og han fik Dom over ham, og saaledes opstod der da en stor, ja endog en paa en vis Maade farlig Strid mellem Parlamentet og Rettergangen, saa at det aldeles ikke er nogen lustig Indvending, at Rigsdagstidenden enten maa udtrykkelig undtages fra Presselovens Bestemmelser, hvad mig synes ikke vilde klæde høit eller være tilraadeligt, eller ogsaa maa den, hvad der dog ogsaa synes urimeligt og egentlig umuligt, dersom Rigsdagen skal beholde sin